

Genç Erişkinlerin Erkek Hemşirelere Bakış Açısı

Perspective of Young Adults on Male Nurses

Ayşe Burcu AKBULUT BAŞÇI, Gülay YILMAZEL

Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

ÖZ

Amaç: Bu çalışma ile hasta bakım ve tedavisinde hizmet vermeye başlayan erkek hemşirelere yönelik genç nüfusun bakış açısının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışma, Temmuz 2012 tarihinde özel kurumların yaz kurslarına kayıtlı genç erişkinler üzerinde yapılmıştır. Araştırmacılar tarafından taranan literatür ışığında hazırlanan anket formunu sosyo-demografik özellikleri sorgulayan 7 soru ile katılımcıların hemşirelik mesleğinde erkeklerin yer almasına ilişkin 21 önermeden oluşmaktadır. Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler SPSS 17.0 paket programında değerlendirilmiştir. Değerlendirmelerde ortalama, yüzdelik, ki-kare testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Kadınların %61,6'sı ve erkeklerin %38,4'ü erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasının mesleği geliştireceğini belirtmiştir ve bu önerme ile gruplar arasındaki ilişki istatistiksel açıdan anlamlıdır ($p<0,05$). Erkeklerin hemşirelik yapmasını düşünen kadınların oranı erkeklere göre daha yüksektir.

Sonuç: Elde edilen sonuç geleneksel cinsiyet rolünde kadın mesleği olarak görülen hemşirelik mesleğinin basmakalıptan kurtulmuş olması açısından sevindirici bir durumdur. Çağdaş hemşirelik yaklaşımları çerçevesinde toplumsal ön yargıyı en az düzeye indirecek çabalara gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: Genç erişkin, erkek hemşire, bakış açısı

ABSTRACT

Objective: This study was aimed to determine the point of view of young population for male nurses who started to provide services in patient care and treatment.

Methods: This descriptive study was carried out on young adults who registered for summer courses of private institutions in July 2012 carried out on young adults. The questionnaire forms prepared by the researchers in the light of the literature scanned by tem consisted of 7 items questioning socio-demographic characteristics, and 21 propositions regarding the men taking part in the nursing profession. The data obtained as a result of the study were analyzed using SPSS 17.0 software package program. In assessments means, percentiles, chi-square tests were used.

Results: The 38.4 % of women, and 38.4% of men stated that men nurses will develop the profession and the relationship between the groups is statistically significant regarding this proposition ($p<0.05$). Relatively higher proportion of women thought that men should be in the nursing profession.

Conclusion: The results obtained is pleasing in that nursing profession which is seen as a traditional occupation for women Within the modern nursing approaches, efforts to minimize social prejudices are needed.

Key Words: Young adults, male nurse, perspective

GİRİŞ

Hemşireliğin geçmişi oldukça eski olmasına rağmen, günümüzde bile hemşire unvanıyla kadın profilinin eşleştirilmesi halen yaygın bir görüştür. Kadınların anne rolünden yola çıkarak bakım verici pozisyonlara erkeklerden daha çok uygun olduğu toplumdaki hakim olan kanıdır ⁽¹⁾.

Erkeklerin tarihte organize hemşirelikte bakım verici

rollerine sahip oldukları tespit edilmiştir. Sözelimi, yüzyıllar boyunca askerler ve din adamları, hasta ve yaralılarına bakım sağlamaktaydı. Bu geçmişine rağmen, erkeklerin hemşirelik rolü unutulma eğilimindedir. Hemşirelik mesleğine giren erkekler için önemli olarak tanımlanan caydırıcı baskın engellerden biri basmakalıplıktır ⁽²⁾. Hemşirelik mesleği kadınlar tarafından kurulmuştur; saldırganlık, baskınlık ve güç gibi erkeğe ait özelliklerin karşısında nezaket ve bakım gibi basmakalıp feminen görüntüyü

Çalışma I. Ulusal Hemşirelikte Yenilikler Kongresi, 11-13 Ekim 2012 tarihleri arasında Ankara'da sunulmuştur.

Alındığı tarih: 30.03.2016

Kabul tarihi: 05.12.2016

Yazışma adresi: Ass. Ayşe Burcu Başçı, Hitit Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Samsun Yolu, 19030-Çorum

e-posta: aburcu.akbulut@hotmail.com

doi: 10.5222/jaren.2016.068

destekler. Bu nedenle kadına uygun bu nitelikleri gerektiren meslek kadınların işi olarak etiketlenmiştir (3).

Mevcut ve büyüyen hemşire açığı küresel bir sorundur ve hemşirelik istihdamı ve koruması, ulusal ve uluslararası öncelikler tanınır. Hemşirelik mesleğinin gelişmesi ve sürdürülebilirliği büyük ölçüde meslekte yeni nesillerin istihdamına bağlıdır (4,5).

Hemşirelik, günümüzde toplumsal cinsiyet kavramı ile sıkışmış durumda olup, toplumun yeni bakış açılarına alışması kaçınılmaz bir gerçekliktir (6). Hemşirelik, kadın ve erkek uygulayıcılar arasında en fazla sayısal eşitsizliğe sahip olan bir sağlık meslektir. Erkek hemşirelerin sayısı son yıllarda artmasına rağmen Kanada, ABD, İngiltere gibi gelişmiş ülkelerde bile bu oran %10 civarındadır (7). Türkiye’de diğer ülkelere benzer şekilde erkek hemşire sayısı düşüktür. TÜİK tarafından 2015 yılında yayınlanan “Rakamlar Ne Diyor” verilerine göre Türkiye’de 2013 yılındaki hemşire sayısının 139.544 olduğu bildirilmiştir. Ancak erkek hemşire sayısına dair net bir veriye ulaşılamamıştır (8).

Hemşirelik kanunu 1954 yılında yayımlanmıştır. Bu kanuna göre yalnızca kadınlar hemşirelik mesleğini yapıyorlardı. Ancak kanunda yapılan bir değişiklikle 2007 yılından itibaren erkekler de hemşirelik okullarında kayıt yaptırabilmişler ve 2011 yılı itibariyle de mesleği icra edebilir hale gelmişlerdir (9).

Hemşirelik mesleğinde yapılan bu değişim, sürecin işleyişinde genel toplum üzerinde bir stres oluşturabilir. Ancak toplumsal cinsiyet ayrımcılığının önüne geçilmesinde, mesleğin gelecekteki imajının yükseltilmesinde erkek hemşirelerin mesleğe kazandırılması önemlidir. Erkeklerin hemşire olarak sektöre kazanımının sağlanarak toplumsal önyargının azaltılmasında hedef kitle genç nüfus olmalıdır.

Bu çalışma ile hasta bakım ve tedavisinde hizmet vermeye başlayan erkek hemşirelere yönelik genç nüfusun bakış açısının belirlenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Tanımlayıcı tipteki bu çalışma, Temmuz 2012 tarihinde özel kurumların üniversiteye hazırlık yaz kurs-

larına kayıtlı genç erişkinler üzerinde yapılmıştır. Araştırma öncesinde kurum yöneticilerinden yazılı izin, katılımcılardan sözlü onam alınmıştır. Çalışmaya başlamadan önce etik kurul izni alınmıştır. Çalışmanın evrenini yaz kurslarına devam etmekte olan 170 genç erişkin oluşturmuştur. Evrenin tamamına ulaşılması planlandığından örneklem seçimine gidilmeyerek çalışmaya katılmayı kabul eden ve ulaşılabilen 113 kişiye anket uygulanmıştır. Araştırmacılar tarafından taranan literatür ışığında hazırlanan anket formu ve sosyo-demografik özellikleri sorgulayan 7 soru katılımcılara yöneltilmiştir. Katılımcıların hemşirelik mesleğinde erkeklerin yer almasına ilişkin 21 önermeden oluşan sorularda 2011 yılında yayımlanan “Türkiye’de erkek hemşire imgesi” adlı çalışmadan uyarlanmıştır (10). Anket soruları bu alanda çalışan akademisyenlerin uzman görüşüne sunulduktan sonra uygulanmaya başlanmıştır.

Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler veri analiz programında değerlendirilmiştir. Değerlendirmelerde ortalama, yüzdelik, ki-kare testleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Çalışma kapsamına alınan katılımcıların yaş ortala-

Tablo 1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri.

Sosyo-demografik özellikler (n=113)	Sayı	%
Yaş		
17-27	91	80.5
28-38	22	19.5
Cinsiyet		69.0
Kadın	78	31.0
Erkek	35	
Medeni durum		16.8
Evli Bekar	19	77.9
Dul/boşanmış	88	1.3
Eğitim durumu		6
Ortaokul/Lise		
Üniversite	54	47.8
Meslek		59
Ev hanımı		
Memur	16	14.2
İşçi	26	23.0
Serbest meslek	13	11.5
Öğrenci	10	8.8
Yaşamın büyük çoğunluğu geçirildiği yer		48
İl merkezi		
İlçe merkezi-köy	100	88.5
Aylık gelir düzeyi		13
500-999 TL		
1000-1499 TL	69	61.1
1500 TL ve üzeri	27	23.9
Toplam	113	100.0

ması 23.73 olup, %80.5'i 17-27 yaş aralığındadır. Katılımcıların %69.0'ı kadın, %77.9'u bekârdır. Eğitim durumu üniversite olanların oranı %52.2, öğrenci olanların oranı %42.5'tir.

Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Katılımcıların hemşirelik mesleğine ilişkin görüşleri Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Hemşirelik Mesleğine İlişkin Görüşleri.

Hemşirelik mesleğine ilişkin görüşler	Evet		Hayır	
	Sayı	%	Sayı	%
Ailede hemşire unvanlı kişi bulunması	66	58.4	47	41.6
Hemşirelik mesleğini kadın mesleği olarak görme	43	38.1	70	61.9
Kızının hemşire olmasını isteyenler	12	10.6	3	2.7
Oğlunun hemşire olmasını isteyenler	10	8.8	4	3.5

Katılımcıların %58.4'ü ailesinde hemşire unvanına sahip kişi bulunduğunu, %38.1'i hemşireliği kadın mesleği olarak gördüğünü, %10.6'sı kızının ve %8.8'i oğlunun hemşire olmasını istediğini belirtmiştir.

Katılımcıların bakım almak istedikleri hemşirenin cinsiyetine ilişkin görüşlerinin dağılımı Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Bakım Almak İstedikleri Hemşirenin Cinsiyetine İlişkin Görüşleri.

Katılımcıların görüşleri	Sayı	%
Kadın	35	31.3
Erkek	8	7.1
Fark etmez	70	61.6
Toplam	113	100.0

Katılımcıların %31.3'ü kadından, %7.1'i erkekten ve %61.6'sı her iki cinsiyetten bakım alabileceğini belirtmiştir.

Tablo 4'te katılımcıların mesleği kadınların yapmasını isteme nedenleri verilmiştir.

Tablo 4'te görüldüğü gibi, katılımcıların %50.5'i erkekten utanma/sıkılma, %23.0'ı kadın hemşireye alışkın olma, %22.1'i mesleğin kadına özgü olması ve %12.4'ü erkek hemşireden bakım aldığımda kaba-olumsuz davranışla karşı karşıya kalma endişesi, %11.5'i hastalığı ile ilgili erkek hemşire ile iletişim kuramama ve %9.7'si erkek hemşirenin kaliteli hizmet sunamaması nedeni ile hemşirelik mesleğini kadınların yapmasını gerektiğini dile getirmişlerdir.

Tablo 4. Katılımcılara Göre Mesleği Kadınların Yapmasına Yönelik Nedenler.

Cinsiyet ayrımcılığı nedenleri *	Sayı	%
Erkekten utanma/sıkılma	57	50.5
Kadın hemşireye alışkın olma	26	23.0
Kadına özgü olması	25	22.1
Kadınların dikkatli olduğunu düşünme	20	17.7
Erkek hemşireden bakım aldığımda kaba-olumsuz davranışa maruz kalma	14	12.4
Erkek hemşireden hastalığı ile ilgili bilgi alamama-iletişim kuramama	13	11.5
Erkek hemşirenin işinde dikkatsiz olması/kaliteli hizmet sunamaması	11	9.7
Kadınlar üzerinde otorite kurabilme	7	6.2

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Katılımcıların erkek hemşirelere ilişkin görüşlerinin dağılımı Tablo 5'te gösterilmiştir.

Katılımcıların %82.3'ü erkeklerin de hemşirelik mesleğini yapması gerektiğini belirtmiştir. Erkek hemşirelerin hastane ortamında yoğun bakım, ameliyat odası ve acil gibi alanlarda çalışması gerektiğini belirtenlerin oranı %61.9'dur. Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması ile mesleğin gelişeceğini düşünenlerin oranı ise %57.5'tir. Katılımcıların %69.9'u erkeklerin hemşirelik mesleğini seçme nedeni olarak mezuniyet sonrası iş olanağının olmasını göstermişlerdir.

Katılımcıların cinsiyetleri ile erkek hemşireye yönelik algıları arasındaki ilişki Tablo 6'da gösterilmiştir.

Kadınların %68.8'i, erkeklerin %31.2'si erkeklerin de hemşirelik yapması gerektiğini belirtmiştir. Ancak erkeklerin hemşirelik yapması gerektiği düşüncesi ile cinsiyetler arasındaki ilişki anlamlı değildir. Kadınların %68.8'i erkeklerin mesleği kadınlara göre daha iyi yapamayacağını, erkeklerin ise %36.4'ü erkeklerin mesleği daha iyi yapacaklarını belirtmiştir. Erkek hemşirelerin bakım vermesini isteyen kadınlara

Tablo 5. Katılımcıların Erkek Hemşirelere İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.

Görüşler	Evet		Hayır	
	Sayı	%	Sayı	%
Erkekler de hemşirelik yapmalıdır.	93	82.3	16	14.2
Erkekler hemşirelik mesleğini kadınlara göre daha iyi yaparlar.	33	29.2	64	56.6
Hastaneye yattığımda erkek hemşirenin bakım vermesini isterim.	36	31.9	58	51.3
Erkek hemşireler hastane ortamında yoğun bakım, ameliyat odası ve acil gibi alanlarda çalışmalıdır.	70	61.9	26	23.0
Erkek hemşireler hastane ortamında ayırım yapılmaksızın her serviste çalışmalıdır.	67	59.3	32	28.3
Erkek hemşireler hastane ortamında yönetici pozisyonlarda olmalıdır.	40	35.4	52	46.0
Erkek hemşireler hastane ortamında yatak başı hemşiresi olarak görev almalıdır.	26	23.0	63	55.8
Erkek hemşireler hastane ortamında eğitim hemşiresi olarak görev almalıdır.	45	39.8	44	38.9
Erkek hemşireler hastane ortamında tüm pozisyonlarda görev almalıdır.	67	59.3	29	25.7
Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması hemşirelik mesleğinde herhangi bir değişiklik yaratmaz	69	61.1	27	23.9
Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması hemşirelik mesleğini geliştirir.	65	57.5	30	26.5
Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması hemşirelik mesleğinin daha kötüye gitmesine neden olur.	22	19.5	71	62.8
Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması, hemşireliğin toplumdaki statüsünde herhangi bir değişiklik yaratmaz	59	52.2	37	32.7
Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması, hemşireliğin toplumdaki statüsünü geliştirir.	66	58.4	31	27.4
Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması, hemşireliğin toplumdaki statüsünün daha kötüye gitmesine neden olur.	21	18.6	71	62.8
Erkeklerin hemşirelik mesleğini seçme nedeni hemşirelik mesleğine ilgi duymasındır.	49	43.4	43	38.1
Erkeklerin hemşirelik mesleğini seçme nedeni mezuniyet sonrası iş olanaklarıdır.	79	69.9	16	14.2

rın oranı %63.9 iken, erkeklerin oranı %36.1'dir. Kadınların %68.6'sı ve erkeklerin %31.4'ü erkek hemşirelerin iş yükü fazla olan alanlarda çalışması gerektiğini belirtmiştir. Erkek hemşirelerin her serviste çalışması gerektiğini belirten kadınların oranı %70.1, erkeklerin oranı %29.9'dur. Kadınların %62.5'i, erkeklerin %37.5'i erkeklerin yönetici pozisyonlarında çalışması gerektiğini dile getirmiştir. Kadınların %69.2'si ve erkeklerin %30.8'i erkeklerin çalışmasını düşünmektedir. Kadınların %55.6'sı ve erkeklerin %44.4'ü erkeklerin eğitim hemşiresi ola-

rak çalışması gerektiğini belirtmişlerdir. Erkeklerin tüm pozisyonlarda çalışması gerektiğini düşünen kadınların oranı %64.2 ve erkeklerin oranı %35.8'dir. Erkeklerin hemşire olarak çalışmasının meslekte değişiklik yaratmayacağını düşünen kadınların oranı %66.7 iken, erkeklerin oranı %33.3'tür. Bu önermelerle cinsiyetler arasındaki ilişkinin anlamlı olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$). Kadınların %61.6'sı ve erkeklerin %38.4'ü erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasının mesleği geliştireceğini belirtmiştir ve bu önerme ile gruplar arasındaki ilişki istatistiksel açıdan anlamlıdır ($p<0.05$). Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasını mesleği kötüye götüreceğini düşünen kadınların oranı %72.7, erkeklerin oranı %27.3'tür. Kadınların %67.8'i erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasının toplumsal algıyı değiştirmeyeceğini, %62.1'i toplumsal algıyı geliştireceğini dile getirmiştir. Erkeklerin %32.2'si erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasının toplumsal algıyı değiştirmeyeceğini, %37.9'u toplumsal algıyı geliştireceğini belirtmiştir. Kadınların %64.6'sı, erkeklerin %35.4'ü erkeklerin mezuniyet sonrası iş olanakları nedeni ile erkeklerin mesleği yeğlediğini düşünmektedir. Bu önermelerle cinsiyetler arasındaki ilişki anlamlı değildir ($p>0.05$).

TARTIŞMA

Bu çalışmada katılımcıların %58.4'ü ailesinde hemşire unvanına sahip kişi bulunduğunu, %38.1'i hemşireliği kadın mesleği olarak gördüğünü belirtmiştir. Konuyla ilgili olarak İstanbul'da yapılan bir çalışmada⁽¹⁰⁾, katılımcıların %23.8'inin ailesinde hemşire unvanına sahip bir bireyin olduğu ve %27.2'sinin mesleği kadın mesleği olarak gördüğü saptanmıştır. Aile bireylerinde hemşire unvanına sahip kişilerin kadın olması toplumda mesleğin kadın mesleği olarak algılanmasına neden olabilir (Tablo 2). Çalışmamızda, katılımcıların %31.3'ünün kadından, %7.1'i erkekten ve %61.6'sının her iki cinsiyetten bakım alabileceği belirlenmiştir (Tablo 3). Erzurum'da yapılan bir çalışmada⁽¹¹⁾, hastaların %48.8'i kadından, %3.4'ü erkekten, %47.8'inin ise her iki cinsiyetten de bakım alabileceği saptanmıştır. Ürdün'de⁽¹²⁾ hastaların %37.6'sı kadın hemşireden, %19.5'i erkek hemşireden ve %42.9'u ise her iki cinsiyetten de bakım alabileceğini dile getirmiştir. Çalışmamızdan elde edilen sonuçlar benzerlik göstermekle birlikte, oranların farklılık göstermesi çalışmanın yapıldığı

Tablo 6. Katılımcıların Erkek Hemşirelere İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.

Erkek hemşireye ilişkin algılar	Cinsiyet		İstatistiksel önemlilik
	Kadın	Erkek	
	Sayı %	Sayı %	
Erkekler de hemşirelik yapmalıdır.			
Evet	64 (68.8)	29 (31.2)	X2:0.247
Hayır	11(68.7)	5 (31.3)	p:0.772
Erkekler hemşireliği kadınlara göre daha iyi yaparlar.			
Evet	21 (63.6)	12 (36.4)	X2:0.258
Hayır	44 (68.8)	20 (31.3)	p:0.612
Erkek hemşirenin bakım vermesini isterim.			
Evet	23 (63.9)	13 (36.1)	X2:0.757
Hayır	42 (72.4)	16 (27.6)	p:0.384
Erkek hemşireler iş yükü fazla alanlarda çalışmalıdır.			
Evet	48 (68.6)	22 (31.4)	X2:0.669
Hayır	19 (73.1)	7 (26.9)	p:0.804
Erkek hemşireler her serviste çalışmalıdır.			
Evet	47 (70.1)	20 (29.9)	X2:0.206
Hayır	21(65.6)	11 (34.4)	p:0.650
Erkek hemşireler yönetici pozisyonlarda olmalıdır.			
Evet	25 (62.5)	15 (37.5)	X2:1.172
Hayır	38 (73.1)	14 (26.9)	p:0.279
Erkek hemşireler klinik hemşiresi olarak görev almalıdır.			
Evet	18 (69.2)	8 (30.8)	X2:0.003
Hayır	44 (69.8)	19 (30.2)	p:0.955
Erkek hemşireler eğitim hemşiresi olarak görev almalıdır.			
Evet	25 (55.6)	20 (44.4)	X2:7.116
Hayır	36 (81.8)	8 (18.2)	p:0.080
Erkek hemşireler tüm pozisyonlarda görev almalıdır.			
Evet	43 (64.2)	24 (35.8)	X2:2.157
Hayır	23 (79.3)	6 (20.7)	p:0.142
Erkeklerin hemşireler meslekte değişiklik yaratmaz.			
Evet	46 (66.7)	23 (33.3)	X2:0.122
Hayır	19 (70.4)	8 (29.6)	p:0.727
Erkeklerin hemşire olması hemşirelik mesleğini geliştirir.			
Evet	39 (61.6)	25 (38.4)	X2:6.756
Hayır	26 (86.7)	5 (16.6)	p:0.010
Erkeklerin hemşire olması mesleği kötüye götürür.			
Evet	16 (72.7)	6 (27.3)	X2:0.205
Hayır	48 (67.6)	23 (32.4)	p:0.650
Erkeklerin hemşire olması, toplumsal algıyı değiştirmez.			
Evet	40 (67.8)	19 (32.2)	X2:0.289
Hayır	27 (73.0)	10 (27.0)	p:0.591
Erkeklerin hemşire olması, toplumsal algıyı geliştirir.			
Evet	41 (62.1)	25 (37.9)	X2:2.233
Hayır	24 (77.4)	7 (22.6)	p:0.135
Mezuniyet sonrası iş olanakları erkeklerin mesleği seçiminde önemlidir.			
Evet	51(64.6)	28 (35.4)	X2:3.241
Hayır	11 (68.7)	5 (31.3)	p:0.084

kurum ve örneklem büyüklüğünün farklı olmasından kaynaklanabilir.

Katılımcılar tarafından hemşirelik mesleğini kadınların yapması gerektiğine ilişkin nedenler arasında erkekten utanma/sıkılma (%50.5), kadın hemşireye alışkın olma (%23.0), mesleğin kadına özgü olması (%22.1), erkek hemşireden bakımı aldığı anda kabalıksız davranışla karşı karşıya kalma endişesi

(%12.4), erkek hemşire ile iletişim kuramama (%11.5) ve %9.7'si erkek hemşirenin kaliteli hizmet sunamayacağı gösterilmiştir (Tablo 4). İstanbul'da öğretim elemanları ve öğrenciler üzerinde yapılan bir çalışmada⁽¹³⁾, kadınların hemşirelik mesleği yapmasının nedenleri arasında, katılımcıların %31.5'inin erkek hemşire ile iletişim gücünü yaşayabileceği ve %8.4'ünün erkeklerin kaliteli bakım veremeyeceği düşüncesi gösterilmiştir. Erzurum'da⁽¹⁴⁾ erişkin

nüfusta yapılan başka bir çalışmada ise, katılımcıların %77.8'i iletişim kuramama, %66.5'i utanmamasıkılma, %14.1'i kaliteli hizmet alamama ve %7.0'ı kötü davranışla karşı karşıya kalma nedeni ile erkeklerin hemşirelik yapmaması gerektiği düşüncesindedir. Bu sonuçlar, çalışmamızdan elde edilen sonuçları destekler niteliktedir. Türk toplumunda hemşirelik mesleğinin kadına özgü bir meslek olduğu şeklinde geleneksel bir görüş hakimdir. 2007 yılında hemşirelik kanununda yapılan yeni düzenleme ile erkek hemşirelerin mesleğe alınması ve mezunların göreve başlamış olması ile bu ön yargı azaltılmış olsa da toplumun erkek hemşirelere yönelik bakış açısı istenen düzeyde değildir. Bu nedenle mezun edilecek erkek öğrencilerin sayısının artırılması yolunda daha fazla çalışmaya gereksinim vardır.

Erkek hemşirelere yönelik görüşlerinin değerlendirildiği önermelerde katılımcıların %82.3'ü erkeklerin de hemşirelik mesleğini yapması gerektiğini belirtmiştir. Erkek hemşirelerin hastane ortamında yoğun bakım, ameliyat odası ve acil gibi alanlarda çalışması gerektiğini belirtenlerin oranı %61.9'dur. Erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması ile mesleğin gelişeceğini düşünenlerin oranı ise %57.5'tir. Katılımcıların %69.9'u erkeklerin hemşirelik mesleğini seçme nedeni olarak mezuniyet sonrası iş olanağının olmasını göstermişlerdir (Tablo 5). İstanbul'da ⁽¹⁰⁾ genel toplumda yapılan bir çalışma ise, katılımcıların %53.7'si erkeklerin de hemşirelik yapması gerektiğini, %39.7'si erkeklerin yoğun bakım, ameliyat odası ve acil gibi yoğun fiziksel güç gerektiren servislerde çalışmalarını, %32.7'si erkeklerin hemşirelik mesleğini geliştireceğini ve %38.3'ü mezuniyet sonrası iş olanakları nedeni ile erkeklerin mesleği seçmesini düşünmektedir. Çalışmamızdan elde edilen sonuçta, erkek hemşirelere yönelik olumlu görüşlerin daha yüksek oranda olduğu görülmektedir. Bu sonuç, toplumsal bakış açısının gelişmesi yönünden sevindirici bir durumdur. Ayrıca yaşam beklentisinin artması, kronik hastalıkların giderek artması sağlık sektöründe insan gücü gereksiniminin giderek artmasına neden olmaktadır. Bu durum toplum tarafından sağlık sektörünün iş olanağı en fazla sektör olarak görülmesine yol açabilir. Kadınların %68.8'i, erkeklerin %31.2'si erkeklerin de hemşirelik yapması gerektiğini belirtmiştir. Ancak erkeklerin hemşirelik yapması gerektiği düşüncesi ile cinsiyetler arasındaki ilişki anlamlı değildir (p>0.05). Katılımcıların cinsiyetleri

ile erkek hemşireye yönelik algıları arasındaki ilişki incelendiğinde, kadınların %61.6'sı ve erkeklerin %38.4'ü erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasının mesleği geliştireceğini belirtmiştir ve bu önerme ile gruplar arasındaki ilişki istatistiksel açıdan anlamlıdır (p<0.05). Katılımcılara sorulan diğer önermelerle cinsiyet arasındaki ilişki anlamlı bulunmamıştır (Tablo 6). Erkeklerin hemşirelik yapmasını düşünen kadınların oranı erkeklere göre daha yüksektir. Hemşirelik mesleğinin hasta bakımında gerektirdiği fiziksel güç, kadınların meslekte karşı karşıya kaldığı şiddet nedeniyle kadınlar erkeklerin meslekte yer almasını isteyebilir.

SONUÇ

Çağdaş hemşirelik yaklaşımları çerçevesinde toplumsal önyargıyı en az düzeye indirecek çabalara gereksinim vardır. Hemşirelik profesyonelleri tarafından eğitilmiş genel toplumdaki genç popülasyon ve yetiştirilen erkek hemşire adayları bu çabalara katkıda bulunacak en önemli kişiler olacaktır.

Toplumda yapılacak benzer araştırmalarla kamuoyu sağlanarak erkekleri de olabildiğince mesleğe dahil etmek temel hedef olmalıdır. Ayrıca, içinde hemşirelik mesleğinin bulunduğu reklamlarda, kamu spotlarında yalnızca hemşire kadın profili yerine erkek ve kadının birlikte olduğu resimlere yer verilmelidir. Böylelikle hemşire olmayı isteyen ancak toplumun ne düşüneceği konusunda çekinceleri olan adayların da toplumun bakış açısının değişimi ile gönül rahatlığıyla hemşirelik mesleğini seçebilirler.

KAYNAKLAR

1. Evans J. Men nurses: a historical and feminist perspective. *Journal of Advanced Nursing*, 2004; 47(3): 321-8. [\[CrossRef\]](#)
2. Twomey JC, Meadus RJ. Despite the barriers men nurses are satisfied with career choices. *Canadian Journal of Career Development*, 2008; 7(1):31-4.
3. Brown B, Nolan P, Crawford P. Men in nursing: ambivalence in care, gender and masculinity. *International History of Nursing Journal; Summer*, 2000; 5(3):4-13.
4. Working Together for Health: The World Health Report 2006. WHO, Geneva.
5. Price SL. Becoming a nurse: a meta-study of early Professional socialization and career choice in nursing.

Journal of Advanced Nursing, 2009; 65(1): 11-9.

[\[CrossRef\]](#)

6. Meadus RJ. Men in Nursing: barriers to recruitment. *Nursing Forum Volume*, 2000; 35(3): 5-12. [\[CrossRef\]](#)

7. Dyck JM, Oliffe J, Phinney A, Garrett B. Nursing instructors' and male nursing students' perceptions of undergraduate, classroom nursing education. *Nurse Education Today*, 2009; 29: 649-53. [\[CrossRef\]](#)

8. TÜİK 2015, Türkiye İstatistik Kurumu Rakamlar Ne Diyor? 2015. Sayfa: 8-9. URL: http://www.tuik.gov.tr/Kitap.do?metod=KitapDetay&KT_ID=0&KITAP_ID=4, (Erişim Tarihi: 10/01/2016).

9. T.C Resmi Gazete. (2007). "Hemşirelik Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", Kanun No: 5634, Sayı: 26510. Erişim tarihi: 26.07.2012.

10. Kaya N, Turan N, Öztürk A. Türkiye'de Erkek Hemşire İmgesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri İmgesi*, 2011; 8(1): 17-30.

11. Özbaşaran F, Taşpınar A, Çakmakçı A. Hastalar Kendilerine Bakım Verenlerin Cinsiyeti Konusunda Ne Düşünüyorlar? *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 2002; 5(2): 1-7.

12. Ahmad M., Alasad J. Patient's Preferences' for Nurses' Gender in Jordan. *International Journal of Nursing Practice*, 2007; 13: 237-42. [\[CrossRef\]](#)

13. Kocaer Ü, Öztop T, Usta N, Gökçek D. Hemşirelik Mesleğinde Erkek Üyelerin Yeri. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 2004; 2(7): 23-9.

14. Tezel A, Akpınar R, Yurttaş A, Çelebiğlu A. Hastalar Erkek Hemşireleri Kabul Edecekler mi? *Türkiye Klinikleri J Med Ethics*, 2008; 16: 13-8.